

Thực trạng và giải pháp

NGUYỄN THỊ HẠNH
LÊ TUẤN ANH*

Là một tỉnh miền núi thuộc miền Nam Tây Nguyên của Việt Nam, Lâm Đồng vẫn được xem là một tỉnh nghèo và kém phát triển. Nguồn vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) là một trong các nguồn lực quan trọng góp phần đưa nền kinh tế - xã hội tỉnh Lâm Đồng đi vào quỹ đạo của sự tăng trưởng và phát triển bền vững. Trong những năm qua, tỉnh Lâm Đồng đã đạt được nhiều thành tựu quan trọng trong thu hút vốn FDI. Tuy nhiên, thực tế thu hút và quản lý vốn FDI của Tỉnh vẫn còn nhiều hạn chế, bất cập, cần có những giải pháp khắc phục.

NHỮNG KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC

Về cơ chế, chính sách

Để khuyến khích, thu hút và quản lý các dự án, doanh nghiệp FDI, tỉnh Lâm Đồng đã ban hành Quyết định số 09/2008/QĐ-UBND, ngày 20/3/2008 về việc ban hành Quy định về trình tự, thủ tục và cơ chế, chính sách thu hút đầu tư trên địa bàn tỉnh Lâm Đồng và hiện nay là Quyết định số 1130/QĐ-UBND, ngày 31/5/2016 ban hành Hướng dẫn về trình tự, thủ tục, quản lý dự án đầu tư nguồn vốn ngoài ngân sách trên địa bàn tỉnh Lâm Đồng. Nhờ có cơ chế, chính sách thông thoáng, rõ ràng, nên tỉnh Lâm Đồng đã thu hút được sự quan tâm của các nhà đầu tư nước ngoài, nhiều dự án đã được triển khai thực hiện và đi vào hoạt động sản xuất, kinh doanh ổn định, đóng góp vào sự phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

Công tác cải cách hành chính và cải cách thủ tục hành chính được quan tâm triển khai thực hiện, pháp luật về đầu tư, đất đai, thuế phí và đấu thầu liên tục được cập nhật góp phần minh bạch hóa thông tin về đầu tư giúp nhà đầu tư nước ngoài kịp thời tiếp cận được thông tin. Cùng với đó, Tỉnh cũng đã nỗ lực xúc tiến đầu tư, tăng thu hút vốn đầu tư FDI cho phát triển kinh tế địa phương. Cán bộ làm công tác xúc tiến, đầu tư, cấp phép được quan tâm tuyển chọn và đào tạo một cách chính quy; nhờ vậy, chất lượng ngày càng cao cả về chuyên môn nghiệp vụ và ngoại ngữ góp phần hỗ trợ tốt cho nhà đầu tư trong quá trình tiếp cận thông tin, lựa chọn và quyết định đầu tư.

Trong thời gian qua, tỉnh Lâm Đồng cũng đã thực hiện tốt công tác quy hoạch, đất đai, môi trường: Tỉnh đã có Quy hoạch cụ thể, chi tiết về phát triển Đà Lạt

và vùng phụ cận đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2050; Quy hoạch về kế hoạch sử dụng đất tỉnh Lâm Đồng; Quy hoạch phát triển các khu - cụm công nghiệp... giúp nhà đầu tư dễ dàng xác định và lựa chọn hướng đầu tư. Cùng với đó, các chính sách về môi trường và giữ gìn vệ sinh môi trường được quan tâm triển khai thực hiện góp phần gìn giữ tài sản vốn có của Đà Lạt nói riêng và của Tỉnh nói chung đó là khí hậu, thời tiết "ôn đới giữa một đất nước nhiệt đới".

Tỉnh đã có cơ chế hỗ trợ doanh nghiệp trong việc đào tạo nghề cho lao động, hỗ trợ đào tạo lao động có tay nghề cao... nên số lượng và chất lượng lao động làm việc tại các doanh nghiệp FDI tương đối đáp ứng được so với nhu cầu.

Về kết quả thu hút FDI trên địa bàn tỉnh Lâm Đồng

Theo thống kê của Cục Thống kê tỉnh Lâm Đồng, đến hết năm 2020, Tỉnh đã có 206 dự án được cấp giấy phép/giấy chứng nhận đầu tư, với số vốn đăng ký gần 1.636 triệu USD; tuy nhiên, trong quá trình thực hiện dự án, đã có 100 dự án bị xử lý thu hồi, giải thể trước thời hạn hoặc hết thời hạn hoạt động, chuyển hình thức đầu tư sang trong nước. Như vậy, trên địa bàn tỉnh Lâm Đồng, còn 106 dự án đang hoạt động, vốn đầu tư đăng ký đạt khoảng 540 triệu USD. Điều đáng lưu ý là phần lớn

* TS., ** ThS., Trường Đại học Kinh doanh và Công nghệ Hà Nội

BẢNG: THU HÚT ĐẦU TƯ FDI TÍNH LÂM ĐỒNG GIAI ĐOẠN 2017-2020 PHÂN THEO LĨNH VỰC

Lĩnh vực	Năm 2017		Năm 2018		Năm 2019		Năm 2020	
	Số dự án	Vốn đăng ký (Triệu USD)	Số dự án	Vốn đăng ký (Triệu USD)	Số dự án	Vốn đăng ký (Triệu USD)	Số dự án	Vốn đăng ký (Triệu USD)
Công nghiệp chế biến, chế tạo	05	42,36	01	3	-	-	01	5,8
Nông nghiệp	02	17,19	-	-	-	-	02	4,24
Bán buôn, bán lẻ; sửa chữa ô tô, mô tô, xe máy	-	-	01	0,43	-	-	-	-
Dịch vụ lưu trú và ăn uống	-	-	01	2,4	-	-	-	-
Thương mại	-	-	-	-	01	0,6	-	-
Công nghiệp	-	-	-	-	02	8,46	-	-

các dự án đầu tư vào Lâm Đồng là những dự án nhỏ, đầu tư chủ yếu vào lĩnh vực sản xuất nông nghiệp, vốn bình quân khoảng 5,15 triệu USD.

Năm 2017, tỉnh Lâm Đồng thu hút được 7 dự án FDI với tổng vốn đăng ký đầu tư là 59,55 triệu USD (gấp 7 lần số dự án cấp mới của năm 2016). Năm 2018, tỉnh Lâm Đồng thu hút được 3 dự án FDI với tổng vốn đăng ký đầu tư là 5,44 triệu USD, bằng 42,85% về số dự án và bằng 9,13% tổng vốn đăng ký đầu tư so với cùng kỳ năm 2017. Năm 2019, tỉnh Lâm Đồng thu hút được 3 dự án FDI với tổng vốn đăng ký đầu tư là 9,06 triệu USD, bằng 100% về số dự án và tăng 66,5% về vốn đăng ký so với cùng kỳ năm 2018. Năm 2020, tỉnh Lâm Đồng có 3 dự án vốn đầu tư FDI được cấp giấy chứng nhận đăng ký đầu tư, với tổng vốn đăng ký đầu tư 232,44 tỷ đồng (tương đương 10,04 triệu USD), quy mô diện tích đất sử dụng khoảng 13,2 ha. So với cùng kỳ năm 2019, về dự án đầu tư bằng 100%, về vốn đầu tư đăng ký bằng 110,82% (năm 2019 có 3 dự án vốn đầu tư FDI được cấp giấy chứng nhận đăng ký đầu tư với tổng vốn đăng ký đầu tư 203,85 tỷ đồng, tương đương 9,06 triệu USD).

Các dự án đầu tư FDI Lâm Đồng giai đoạn 2017-2020 phân theo lĩnh vực cụ thể như Bảng. Năm 2017, tình hình thu hút đầu tư có khởi sắc về số lượng và chất lượng các dự án so với các năm trước, lĩnh vực công nghiệp nhẹ thu hút được nhiều sự quan tâm của nhà đầu tư nước ngoài với tổng số dự án là 5 dự án, chiếm 71,43% tổng số dự án cấp mới, điều này phù hợp với định hướng phát triển lĩnh vực công nghiệp, tăng tỷ trọng công nghiệp trong cơ cấu kinh tế của Tỉnh. Tuy nhiên, các thế mạnh của Tỉnh là nông nghiệp và du lịch - dịch vụ lại chưa thu hút được sự quan tâm thỏa đáng của các nhà đầu tư, vì thế không thu hút được dự án nào liên quan đến lĩnh vực du lịch - dịch vụ.

Tình hình thu hút FDI năm 2018 giảm so với cùng kỳ năm 2017 về số dự án và quy mô vốn do quỹ đất sạch còn ít, nhất là diện tích đất lớn để đầu tư cho nông nghiệp, công tác bồi thường, giải phóng mặt bằng chậm, hạ tầng giao thông phát triển chưa đồng bộ.

Việc góp vốn, mua cổ phần của các cá nhân, tổ chức nước ngoài vào công ty trong nước tăng so với cùng kỳ, một phần là do thủ tục góp vốn, mua cổ phần khá đơn giản, nhanh chóng, nên nhà đầu tư nước ngoài thuận lợi hơn trong việc đầu tư thông qua hình thức góp vốn, mua cổ phần vào công ty trong nước.

Vị trí địa lý không thuận lợi cho việc vận chuyển hàng hóa, hệ thống giao thông, cơ sở hạ tầng của Tỉnh chưa phát triển đồng bộ; thế mạnh của Tỉnh là nông nghiệp, tuy nhiên quỹ đất sạch cho nông nghiệp còn ít, cùng với việc chưa có cơ chế cho người nước ngoài thuê đất trực tiếp của dân là những lý do chưa thu hút nhà đầu tư nước ngoài đầu tư vào các lĩnh vực khác như công nghiệp, du lịch - dịch vụ.

Năm 2019, có 19 lượt dự án điều chỉnh giấy chứng nhận đầu tư với nội dung: tăng vốn đầu tư, thay đổi thành viên góp vốn, gia hạn thời gian thực hiện dự án. Số dự án điều chỉnh tăng vốn là 5 dự án với tổng vốn tăng thêm: 15 triệu USD, tăng 1,5 lần về số dự án và tăng gần 10 lần về vốn so với cùng kỳ năm 2018. Các tổ chức, cá nhân nước ngoài mua phần vốn góp vào 43 công ty trong nước với tổng vốn góp là 8,236 triệu USD.

Năm 2020, có 6 lượt dự án điều chỉnh Giấy chứng nhận đầu tư với nội dung điều chỉnh: Bổ sung mục tiêu dự án, thay đổi nhà đầu tư; cập nhật thông tin về số, ngày cấp hộ chiếu của người đại diện nhà đầu tư (không có dự án nào điều chỉnh tăng vốn). Năm 2020 có 22 cá nhân nước ngoài góp vốn, mua cổ phần, mua phần vốn góp vào 17 công ty trong nước với tổng vốn góp là 36,616 tỷ đồng, tương đương 1,576 triệu USD.

Năm 2020, đại dịch Covid-19 đã ảnh hưởng không nhỏ đến việc thu hút đầu tư từ đối tác nước ngoài, tuy nhiên, Lâm Đồng thu hút được 3 quốc gia: Hàn Quốc, Hà Lan và Cộng hòa Xáysen đầu tư vào 3 dự án là: (i) 2 dự án ngoài khu công nghiệp: Dự án Sản xuất giống cây nông nghiệp do Công ty TNHH công nghệ sinh học - nông nghiệp quốc tế Chia Meei (Cộng hòa Xáysen - Republic of Seychelles) làm chủ đầu tư, vốn đăng ký 46 tỷ đồng tương đương 2 triệu USD, diện tích đất sử dụng: 8,4 ha); Dự án Trạm nghiên cứu phát triển Rijk Zwaan Việt Nam do Công ty TNHH Rijk Zwaan Việt

Nam (Hà Lan) làm chủ đầu tư, vốn đăng ký 52 tỷ đồng tương đương 2,24 triệu USD, diện tích đất sử dụng: 3,8 ha; (ii) 1 dự án trong khu công nghiệp: Dự án Nhà máy sản xuất ba lô, túi xách và hàng may mặc xuất khẩu do Kanaan Co., LTD - Hàn Quốc làm chủ đầu tư, vốn đăng ký 134,44 tỷ đồng tương đương 5,8 triệu USD, diện tích đất sử dụng 1 ha.

Về cơ cấu đầu tư, vốn FDI trên địa bàn tỉnh Lâm Đồng tập trung chủ yếu vào ngành công nghiệp chế biến, chế tạo, các lĩnh vực hậu cần, logistics (như: vận tải, kho bãi...). Tuy nhiên, tiềm năng, thế mạnh của tỉnh Lâm Đồng là du lịch và nông nghiệp, từ đó cho thấy, việc thu hút FDI vào các lĩnh vực có lợi thế còn nhiều hạn chế.

VỀ HIỆU QUẢ VỐN FDI

Về mặt kinh tế:

- Nguồn vốn này đã đóng góp một phần vào việc phát triển kinh tế - xã hội của địa phương. Kim ngạch xuất khẩu của khu vực có vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài bình quân chiếm trên 50% tổng kim ngạch xuất khẩu toàn Tỉnh.

- FDI trên địa bàn tỉnh Lâm Đồng đã góp phần quan trọng trong việc hình thành mô hình sản xuất nông nghiệp theo hướng công nghệ cao. Các dự án đầu tư sản xuất nông nghiệp, sản xuất nông nghiệp gắn với công nghiệp chế biến đã và đang làm tăng giá trị hàng nông sản vốn thuộc thế mạnh của Tỉnh, như: các loại rau, hoa, trà Ô long... trở thành những sản phẩm có thương hiệu nổi tiếng trên thị trường trong nước và nước ngoài như dự án.

- Các mô hình sản xuất nông nghiệp theo hướng công nghệ cao đã được người dân, doanh nghiệp, hộ nông dân của Tỉnh áp dụng và nhân rộng, góp phần tăng giá trị hàng hóa của các sản phẩm nông nghiệp, công nghiệp chế biến nông sản; gia tăng giá trị sử dụng đất, góp phần tích cực trong việc phát triển kinh tế - xã hội của Tỉnh.

Về mặt xã hội: Hoạt động của các dự án FDI góp phần giải quyết việc làm thường xuyên cho trên 10.000 lao động và hàng ngàn lao động thời vụ. Hoạt động của các doanh nghiệp, các dự án có vốn FDI đã góp phần quan trọng trong việc nâng cao ý thức tổ chức, kỷ luật của người lao động và nâng cao năng lực quản lý, Hình thành trong họ kỹ năng quản lý, kỹ năng lao động mang tính chuyên nghiệp, góp phần nâng cao năng lực quản lý và kỹ năng lao động chung tại địa phương.

NHỮNG HẠN CHẾ, TỒN TẠI

Bên cạnh những kết quả đạt được như trên, hoạt động của các doanh nghiệp FDI trên địa bàn Tỉnh trong thời gian qua còn bộc lộ những hạn chế như sau:

Một là, dù là Tỉnh có thế mạnh về sản xuất nông nghiệp, nhưng do thiếu quỹ đất có diện tích lớn, nên không thể đáp ứng nhu cầu của các nhà đầu tư nước ngoài. Hiện nay, Tỉnh đã quy hoạch nhiều khu sản xuất nông nghiệp công nghệ cao tập trung, song theo cơ chế sử dụng đất hiện nay, các doanh nghiệp phải tự thỏa thuận đền bù với các hộ dân, mặt khác do giá đất nông nghiệp trên địa bàn Tỉnh có mặt bằng cao hơn nhiều so với bình quân chung của cả nước, nên chi phí đền bù

giải phóng mặt bằng để thực hiện dự án cao, gây khó khăn cho nhà đầu tư. Đây là một trong những nguyên nhân chính khiến thu hút đầu tư trong lĩnh vực nông nghiệp của Tỉnh thời gian qua có biểu hiện chững lại.

Hai là, đầu tư vào nông nghiệp có chi phí cao, tiềm ẩn nhiều rủi ro hơn so với các ngành nghề khác; đồng thời, cơ sở hạ tầng nông thôn tuy đã được đầu tư, nhưng vẫn chưa đáp ứng được đầy đủ, nhất là đối với các vùng sản xuất nông nghiệp công nghệ cao. Đó là nguyên nhân khiến cho các doanh nghiệp chưa mặn mà đầu tư vào lĩnh vực nông nghiệp, nông thôn.

Ba là, phần lớn dự án đầu tư trên địa bàn Tỉnh là dự án quy mô vốn đầu tư nhỏ, đầu tư vào sản xuất nông nghiệp: rau, hoa, cây công nghiệp dài ngày, như: trà, cà phê... chiếm diện tích đất lớn, nhưng một hiệu quả chưa cao. Điều đáng quan ngại là thế mạnh của Lâm Đồng là du lịch, nhưng dự án đăng ký đầu tư vào lĩnh vực du lịch - dịch vụ còn rất thấp (10 dự án), trong đó có 2 dự án đầu tư vào lĩnh vực nghỉ dưỡng và 1 dự án kinh doanh sân golf, nên chưa đóng góp nhiều cho sự phát triển của Tỉnh.

Bốn là, hoạt động đầu tư kinh doanh của hầu hết các doanh nghiệp FDI tại Lâm Đồng thường xuyên lỗ, hàng năm các doanh nghiệp FDI đóng góp vào GDP của Tỉnh đạt khoảng 4,5%-5%, chưa tương xứng với kết quả hoạt động kinh doanh và những ưu đãi đầu tư đã dành cho các dự án. Bên cạnh đó, cũng có một số doanh nghiệp đầu tư kinh doanh không hiệu quả nhà đầu tư xin ngừng hoạt động của dự án và giải thể doanh nghiệp.

Năm là, vẫn còn tình trạng vi phạm các quy định của pháp luật trong đầu tư, kinh doanh của doanh nghiệp FDI, việc chấp hành các quy định của pháp luật về lao động ở một số doanh nghiệp, nhất là các doanh nghiệp nhỏ, mang tính chất gia đình, sử dụng lao động ít... thường không ký hợp đồng với người lao động hoặc chỉ ký hợp đồng lao động đối với bộ phận văn phòng, lao động gián tiếp hoặc chỉ ký hợp đồng lao động tạm thời; một số doanh nghiệp còn tình trạng nợ bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế, bảo hiểm thất nghiệp và lương của công nhân kéo dài, với số tiền lớn làm ảnh hưởng đến việc giải quyết chế độ cho người lao động.

Nguyên nhân của hạn chế, tồn tại là do:

- Tốc độ tăng trưởng kinh tế của Tỉnh chưa tương xứng với tiềm năng,

lợi thế và chưa thật sự bền vững; quy mô nền kinh tế còn nhỏ, thu nhập bình quân đầu người còn thấp. Chưa khai thác và phát huy được hết tiềm năng phát triển du lịch...

- Hệ thống giao thông đường bộ chất lượng kém, nhỏ, hẹp dẫn đến thời gian di chuyển dài; Cảng hàng không Liên Khương tuy đã có các chuyến bay trực tiếp quốc tế, nhưng vẫn là cảng quốc nội (chưa thu hút được khách quốc tế, thúc đẩy vận chuyển, xuất khẩu hàng hóa bằng đường hàng không); hệ thống sông suối dày đặc, nhưng vì tốc độ chảy khá cao, ngắn và dốc, nên không thuận lợi cho giao thông đường thủy.

- Quỹ đất công sạch không còn; nhà đầu tư phải thực hiện đền bù giải phóng mặt bằng và triển khai dự án gặp rất nhiều khó khăn và mất thời gian dài.

- Công tác cải cách hành chính đã được quan tâm, thủ tục hành chính đã có nhiều cải thiện, nhưng vẫn còn rườm rà; phụ phí, chi phí mềm, các khoản phí "không tên" trong đầu tư còn nhiều.

- Nhìn chung, Tỉnh vẫn thiếu nguồn lao động có tay nghề cao, được đào tạo bài bản, có ngoại ngữ tốt. Hiện các cơ sở đào tạo nghề mới chủ yếu tập trung đào tạo nghề du lịch - dịch vụ (hướng dẫn, lễ tân, bếp...), nhưng vẫn chưa đáp ứng được nhu cầu cả về số lượng và chất lượng.

- Việc hợp tác, liên kết giữa nhà đầu tư nước ngoài và doanh nghiệp, hợp tác xã trong nước chưa được đẩy mạnh, do chưa có chính sách khuyến khích, quy định chặt chẽ về việc liên doanh, liên kết; chất lượng nguồn nguyên liệu nông sản phục vụ chế biến không đồng đều cũng gây khó khăn cho việc hợp tác với đối tác nước ngoài.

MỘT SỐ GIẢI PHÁP CẦN THỰC HIỆN

Để khắc phục những hạn chế, nâng cao chất lượng thu hút và quản lý FDI

của tỉnh Lâm Đồng trong thời gian tới, cần thực hiện các giải pháp sau:

Thứ nhất, cần xây dựng chiến lược và kế hoạch tổng thể kêu gọi, thu hút FDI phù hợp với chiến lược và kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của Tỉnh. Bên cạnh đó, khai thác tốt hơn lợi thế so sánh của địa phương để tạo nhiều cơ hội thuận lợi kêu gọi FDI; xem xét một cách kỹ lưỡng, phân tích những lợi thế và bất lợi của mình để từ đó tìm ra những biện pháp hữu hiệu phát huy lợi thế, giảm thiểu bất lợi trong thu hút, quản lý FDI.

Thứ hai, thực hiện tốt và triệt để cải cách hành chính, một cửa và một cửa liên thông, một cửa điện tử, hồ sơ điện tử, minh bạch, công khai và công bằng trong công tác đền bù giải phóng mặt bằng nhằm đẩy nhanh tiến độ đầu tư, thực hiện trong sạch, minh bạch trong đầu tư gắn với tinh gọn bộ máy quản lý nhà nước.

Thứ ba, hoàn thiện công tác quy hoạch về cơ sở hạ tầng, như: giao thông, cấp nước, đường điện, môi trường cây xanh, khu công nghiệp, khu đô thị mới, khu trung tâm văn hóa thể thao, khu vui chơi giải trí... đặt trong quy hoạch tổng thể, đồng bộ và toàn diện, có định hướng, chiến lược lâu dài, phù hợp, rõ ràng nhằm định hướng hoạt động đầu tư nước ngoài. Đẩy mạnh quảng bá hình ảnh về địa phương ra thế giới để giới thiệu về văn hóa, con người và tiềm năng nhằm thu hút các nhà đầu tư thực sự quan tâm, có năng lực, thu hút du khách...

Thứ tư, tăng cường công tác kiểm tra, giám sát các dự án FDI sau khi được cấp phép và đi vào hoạt động, như: tiến độ triển khai dự án, tiến độ góp vốn; đánh giá việc thực hiện công tác bảo vệ môi trường, tuyển dụng lao động...; rà soát, theo dõi đôn đốc các dự án tạm dừng hoạt động, kịp thời có văn bản nhắc nhở chủ đầu tư triển khai dự án theo đúng tiến độ, thu hồi giấy chứng nhận đầu tư, nếu họ không có kế hoạch triển khai dự án theo tiến độ đã cam kết.

Thứ năm, bố trí cán bộ làm công tác tại các khâu thẩm định, cấp phép và quản lý FDI phù hợp với yêu cầu chuyên môn, nghiệp vụ và bằng cấp được đào tạo; trong đó, ngoại ngữ là một điều kiện cần. Thường xuyên quan tâm đào tạo, bồi dưỡng cho cán bộ làm công tác liên quan đến FDI về kiến thức đầu tư quốc tế, ngoại ngữ, các điều ước, hiệp định quốc tế mà Việt Nam tham gia; tổ chức học hỏi kinh nghiệm về quản lý FDI từ các tỉnh/thành, quốc gia có kinh nghiệm và trình độ cao, là những nơi đã và đang thực hiện tốt công tác quản lý nhà nước trong lĩnh vực FDI. □

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Sở Kế hoạch và Đầu tư tỉnh Lâm Đồng (2020), *Tình hình thu hút đầu tư năm 2020*
2. Cục Thống kê tỉnh Lâm Đồng (2018-2020), *Niên giám Thống kê tỉnh Lâm Đồng các năm, từ năm 2017 đến 2019*, Nxb Thống kê
3. PV và TTXVN (2020), *Lâm Đồng thực hiện hiệu quả mục tiêu kép*, truy cập từ <https://nhandan.com.vn/tin-tuc-su-kien/lam-dong-thuc-hien-hieu-qua-muc-tieu-kep-616156/>
4. Diễm Thương (2017), *Khởi dòng vốn FDI vào nông nghiệp công nghệ cao*, truy cập từ <http://baolamdong.vn/kinhte/201706/khoi-dong-von-fdi-vao-nong-nghiep-cong-nghie-cao-2813766/>